

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА І КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

№ 3 (76), 2017

Експериментальна і клінічна медицина

Науково-практичний журнал
Періодичність видання – 4 рази на рік
Заснований у вересні 1998 р.

**Засновник, редакція та видавець –
Харківський національний
медичний університет**

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу ЗМІ
КВ № 16434-4905ПР від 21.01.10
Журнал віднесено до наукових фахових
видань України в галузі медичних наук
(додаток 10 до наказу Міністерства освіти
і науки України від 12.05.15 № 528)

Редактор *В.М. Ходоревська*
Комп'ютерне верстання *Л.К. Сокол*

Адреса редакції та видавця:
61022, Харків, просп. Науки, 4
Тел. (+38057) 707-73-00
e-mail: *ekm.msz.kharkiv@ukr.net*

Свідоцтво про внесення до Державного
реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3242 від 18.07.08 р.

Номер рекомендовано до друку
Вченою радою ХНМУ
(протокол № 9 від 21.09.17)

Підписано до друку 22.09.17
Ум. друк. арк. 7,5
Обл.-вид. арк. 9,2
Формат 60x84 1/8. Папір офс. Друк. офс.
Тираж 500 пр. Зам. № 17-33501

Надруковано у редакційно-видавничому
відділі ХНМУ

Головний редактор *В.М. ЛІСОВИЙ*

Перший заступник головного редактора
В.В. М'ясоєдов

Заступники головного редактора:
В.А. Капустник, О.М. Ковальова, В.О. Сипливий

Відповідальний секретар *О.Ю. Степаненко*

Редакційна колегія

*В.І. Жуков, Г.М. Кожина,
В.М. Козько, В.О. Коробчанський,
І.А. Криворучко, В.А. Огнєв,
Ю.С. Паращук, Є.М. Рябоконт,
Г.С. Сенаторова, І.А. Тарабан,
Т.В. Фролова*

Редакційна рада

*Н.М. Андон'єва (Харків), О.Я. Бабак (Харків),
П.А. Бездітко (Харків), О.М. Біловол (Харків),
В.В. Бойко (Харків), Дженс П. Бонд (Копенгаген, Данія),
Ірина Бьоккельман (Німеччина)
В.О. Вишневецький (Москва, РФ), П.В. Волошин (Харків),
О.Я. Гречаніна (Харків), І.Я. Григорова (Харків),
Ю.В. Думанський (Донецьк–Красний Лиман)
Д.І. Заболотний (Харків), Н.І. Жернакова (Белгород, РФ),
М.О. Колесник (Київ), М.О. Корже (Харків),
І.Ф. Костюк (Харків), В.В. Лазоришинець (Київ),
В.І. Лупальцов (Харків), В.Д. Марковський (Харків),
В.В. Мінухін (Харків), М.І. Пилипенко (Харків),
Г.П. Рузін (Харків), А.М. Сердюк (Київ),
Даніела Стрітт (Кройцлінген, Швейцарія)
А.О. Терещенко (Харків), Ю.І. Феценко (Київ)*

Видання індексується в Google Scholar

Електронні копії статей, що публікуються, надсилаються до Національної бібліотеки
ім. В. Вернадського для відкритого доступу в режимі online.

Реферати статей публікуються в «Українському реферативному журналі «Джерело»,
серія 4 «Медицина. Медичні науки»

ЗМІСТ / CONTENT

ТЕОРЕТИЧНА І ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА
МЕДИЦИНА

Давидова Т.В. Перекисне окиснення ліпідів і білків після введення ліпосомальних вакцин

4

Моїсеєнко Т.М. Перспективи розробки протимікробних засобів на основі рослинної сировини для лікування вугрової хвороби

9

Сорокіна О.Г., Попов М.М., Лядова Т.І. Дослідження цитокінового профілю у хворих на хронічну вірусну інфекцію Епіштейна-Барр з різними генотипами інтерлейкіну-28

15

Строна В.І., Рєпін М.В., Марченко Л.М., Говоруха Т.П., Васюкович А.М. Вплив кріоекстракту плаценти різних видів тварин на склад периферійної крові при гострій нирковій недостатності

21

Христян Г.Є. Наноккомпозитні покриття на основі гідроксилапатиту та хітозану для медичних імплантів

26

THEORETICAL AND EXPERIMENTAL
MEDICINE

Davydova T.V. Peroxidation of lipids and proteins after the introduction of liposomal vaccines

Moiseyenko T.M. Perspectives of development of antimicrobials on the basis of vegetable serum for the treatment of acne

Sorokina O.G., Popov N.N., Lyadova T.I. Cytokine profile in patients with chronic Epstein-Barr virus infection with different genotypes of interleukin-28

Strona V.I., Repin N.V., Marchenko L.N., Govorukha T.P., Vaskovych A.M. Influence of placental cryoextract of various animal species on composition of peripheral blood in acute renal failure

Khristian G.Ye. Nanocomposite coatings based on hydroxylapatite and chitosan for medical implants

ТЕРАПІЯ

Говардовська О.О., Шевченко О.С., Новохатська М.Ф. Можливість оцінки ступеня небезпеки вогнища туберкульозної інфекції генотиповим методом

35

Овчаренко І.А., Шевченко О.С. Динаміка рівнів тканинних факторів фіброзу у хворих на вперше діагностований туберкульоз легенів з різною чутливістю мікобактерій туберкульозу

40

Погорєлов В.В., Багмут І.Ю., Жуков В.І. Структурно-функціональні та судинні зміни при формуванні компресійно-ішемічної радикуломієлопатії

47

Починская М.В., Мартыненко А.В., Яблучанский Н.И. Прогностическое значение гемодинамических показатели эффективности медикаментозной терапии в классах пульсового артериального давления у пациентов с имплантированными электрокардиостимуляторами

53

Пугачова К.А. Фактори ризику трансформації реактивних артритів в ювенільний ревматоїдний артрит: дані регресійного аналізу

58

THERAPY

Hovardovska O.O., Schevchenko O.S., Novohatska M.F. Ability of genotypical method to make assessment of tuberculosis infection hotbed

Ovcharenko I.A., Shevchenko O.S. Dynamics of tissue fibrosis factors levels in patients with firstly diagnosed pulmonary tuberculosis with varying sensitivity of microbacteria

Pogorelov V.V., Bagmut I.Y., Zhukov V.I. Structural-functional and vascular changes in the formation of compression-ischemic radiculomyelopathy

Pochinskaya M.V., Martynenko O.V., Yabluchanskyi M.I. Prognostically significance of hemodynamic parameters of drug therapy effectiveness in pulse pressure classes in patients with implanted pacemakers

Puhachova K.A. Risk factors of transformation of reactive arthritis in the juvenile rheumatoid arthritis: data of the regression analysis

Шушляпина Н.О. Энергетические характеристики носового дыхания при нарушении обонятельной функции

Shushlyapina N.O. Energy characteristics of nasal breathing with olfactory function disturbance 64

ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ

INTENSIVE THERAPY

Хартанович М.В., Хижняк А.А., Тодуров Б.М., Волкова Ю.В. Биохимические маркёры повреждения миокарда пациентов с острым коронарным синдромом при аортокоронарном шунтировании в периоперационном периоде

Khartanovich M.V., Khizhnyak A.A., Todurov B.M., Volkova J.V. Biochemical markers of myocardial damage in patients at acute coronary syndrome at coronary artery bypass graft in the perioperative period 70

Шарлай К.Ю. Тяжкая черепно-мозговая травма: факторы ризику та прогноз виживання

Sharlai K.Yu. Severe traumatic brain injury: risk factors and prognosis of survival 80

НЕВРОЛОГІЯ

NEUROLOGY

Волосовець А.О. Оптимізація профілактики повторного ішемічного інсульту з урахуванням генетичних факторів ризику

Volosovets A.O. Optimization of prevention recurrent ischemic stroke by taking into account genetic risk factors 86

ХІРУРГІЯ

SURGERY

Бойко В.В., Авдосьев Ю.В., Сочнева А.Л. Билиарная декомпрессия у пациентов с доброкачественными заболеваниями гепатикохоледоха, осложненными механической желтухой

Boyko V.V., Avdosyev Yu.V., Sochnieva A.L. Biliary decompression in patients with benign diseases of main bile duct, complicated by mechanical jaundice 90

Пасичный Д.А. Контракция раны как проявление тканевой эндо- и экзоэкспансии

Pasichniy D.A. Wound contraction as manifestation of tissue endo- and exoexpansion 98

УРОЛОГІЯ

UROLOGY

Возіанов С.О., Захараш М.П., Захараш Ю.М., Севастьянова Н.А., Чабанов П.В., Угаров В.Ю., Репринцева А.С. Комплексна діагностика та лікування гіперактивного сечового міхура й гіперрефлексії дистального відділу товстої кишки

Vozianov S.O., Zaharash M.P., Zaharash Yu.M., Sevast'anova N.A., Chabanov P.V. Ugarov V.Yu., Reprintseva A.S. Comprehensive diagnosis and treatment of hyperactive urinary bladder and hyperreflexia of the distal colon 104

ВІЙСЬКОВА МЕДИЦИНА

MILITARY MEDICINE

Негодуйко В.В. Изменения в мышечной ткани при взаимодействии магнита и ферромагнитного инородного тела

Negoduyko V.V. Changes in muscle tissue during the interaction of a magnet and a ferromagnetic metallic foreign body 108

СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА

SOCIAL MEDICINE

Коробчанський В.О., Григорян О.В. Урівноваженість нервової системи – важливий фактор формування професійної придатності до робіт з підвищеною небезпекою

Korobchanskiy V.O., Grygorian E.V. Equilibrium of the nervous system in forming the professional fitness to working on high danger 113

ЮБЛЕЙ

ANNIVERSARY

Ольга Вікторівна Ніколаєва – взірєць жіночності та професіоналізму

Olga Victorivna Nikolayeva – model of femineity and professionalism 117

ЮВІЛЕЙ

**ОЛЬГА ВІКТОРІВНА НІКОЛАЄВА –
ВЗІРЕЦЬ ЖІНОЧНОСТІ ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ**

У цьому році свій ювілей відсвяткувала завідувач кафедри патологічної фізіології імені Д.О. Альперна Харківського національного медичного університету доктор медичних наук, професор Ніколаєва Ольга Вікторівна.

Народилася Ольга Вікторівна в місті Харкові в сім'ї службовця й вчительки. Вся її трудова діяльність тісно пов'язана з медициною. Ще змалечку Ольга Вікторівна постійно всіх лікувала і мріяла стати лікарем. Рукою долі це бажання здійснилося. Змолоду в неї проявилася така риса характеру, як наполегливість при досягненні поставленої мети. Закінчивши з золотою медаллю школу в 1974 році, три роки вона працювала виїзним санітаром 7-ї підстанції Харківської міської станції швидкої допомоги. У 1977-му вступила на 1-й курс педіатричного факультету Харківського медичного інституту, який закінчила з відзнакою в 1983 р. Навчання в інституті поєднувала з роботою медичною сестрою на станції швидкої допомоги. У 1979 р. у складі студентського будівельного загону виїжджала в Польську Народну Республіку, а в період виробничої практики в 1982 і 1983 рр. працювала головним лікарем зонального штабу студентського будівельного загону. Пройшла клінічну ординатуру (1983–1985) та аспірантуру (1986–1989) при кафедрі дитячих хвороб № 1 педіатричного факультету Харківського медичного інституту в Харківській обласній дитячій клінічній лікарні, де й захистила кандидатську дисертацію.

З 1989 р. О.В. Ніколаєва працювала асистентом, доцентом кафедри госпітальної педіатрії. В 2003 р. успішно захистила докторську дисертацію на тему «Стан вегетативного гомеостазу у дітей з хронічними захворюваннями травної системи» і одержала звання професора кафедри.

З 2011 р. була призначена завідувачем кафедри патологічної фізіології ХНМУ. Славні традиції школи патофізіологів та її великий клінічний досвід вплинули на стратегію розвитку кафедри. Основні наукові дослідження й педагогічні ініціативи кафедри сьогодні спрямовані на розвиток клінічного мислення студента, а в подальшому і сучасного лікаря.

Багато уваги приділяється удосконаленню практичних занять, які мають переважно експериментальний характер. Залучаються студенти до розробки моделей патологічних процесів і винахідницької роботи. О.В. Ніколаєва активно сприяє роботі студентського наукового гуртка,

члени якого виступають з доповідями на наукових конференціях. Лекції Ольги Вікторівни насичені клінічними прикладами, які з особливою цікавістю сприймає студентська аудиторія. Ольга Вікторівна є взірцем сумлінного ставлення до своїх обов'язків, високої працездатності, умілої організації головних напрямів діяльності кафедри. У 2014 р. кафедрі патологічної фізіології Харківського національного медичного університету було присвоєно ім'я академіка Д.О. Альперна, що стало можливим завдяки наполегливості Ольги Вікторівни.

Вона є автором понад 250 наукових праць, багатьох винаходів, навчальних посібників, праць науково-методичного напрямку. Під керівництвом О.В. Ніколаєвої захищено 4 дисертації. Ольга Вікторівна приймає активну участь в українських і закордонних форумах. Вона є членом Міжнародної спілки патофізіологів і наукового товариства патофізіологів України. Працює у складі наукової координаційної ради, наукової комісії вчених рад факультетів ХНМУ,

Колектив кафедри патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна ХНМУ (2017)

Ми раді привітати Ольгу Вікторівну з ювілеєм і бажаємо невпинного руху вперед, успіху в усіх починаннях та здійснення всіх задумів, міцного здоров'я, щастя та любові.

На чергуванні у відділенні реанімації Харківської обласної дитячої клінічної лікарні (1986)

редакційної ради журналу «Медицина сьогодні і завтра», а також у складі журі регіональних наукових конкурсів. Очолює апробаційну раду з попередньої експертизи з розгляду дисертаційних робіт з теоретичної медицини. Є головною комісією з перевірки первинної документації дисертаційних досліджень при ХНМУ.

Найціннішими рисами, що характеризують Ольгу Вікторівну, є любов до праці, професіоналізм, повага до особистості, чесність, мудрість, жіночність та людяність. Її серце сповнене любові та добра. Вона є гордістю своїх батьків, сина, близьких людей, друзів та колег.

**З вдячністю та глибокою повагою,
колектив кафедри патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна**

**Вимоги до оформлення статей для публікації в журналах
«Експериментальна і клінічна медицина», «Медицина сьогодні і завтра»
Харківського національного медичного університету**

1. Журнал приймає до публікації оригінальні й оглядові статті по різних проблемах клінічної й експериментальної медицини.

2. Об'єм оригінальної статті – 5–12 сторінок тексту, оглядової – до 15–18, коротких повідомлень – до 3 сторінок.

3. Стаття подається в редакцію у двох друкованих екземплярах та в електронному варіанті (на диску, на флешці, електронною поштою).

4. Текстовий файл на диску повинен мати формат редактора Word або .rtf та міститися в одному файлі. Ім'я файла (латинськими літерами) повинно відповідати прізвищу першого автора.

5. Текст статті має бути надрукований шрифтом Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал – полуторний. Одна сторінка друкованого тексту повинна вміщати 60–65 знаків у рядку, 28–30 рядків на сторінці.

6. Рукопис підписується всіма авторами.

7. На титульному листі роботи повинна знаходитися позначка керівника установи, в якій виконана робота, про дозвіл на публікацію (засвідчується печаткою). До статті додаються офіційне направлення від керівника установи (або іншої уповноваженої особи) та довідка про перевірку на плагіат.

8. Оригінальні статті пишуться за такою схемою:

УДК;

Автори (ім'я, по батькові та прізвище, посада, звання);

Установа;

Назва статті;

Вступ (опис проблеми, яка вирішується у статті);

Аналіз літературних даних (посилання не тільки на роботи, які підкріплюють результати дослідження, а й на ті, які мають протиріччя; роботи, які підкреслюють наукову новизну проблеми);

Мета і завдання дослідження;

Матеріал і методи дослідження (має бути чітко описана система дослідження та шляхи отримання результатів);

Результати та їх обговорення (описується результат дослідження або експерименту; результати можуть бути представлені за допомогою таблиць, діаграм, рисунків і обов'язково містити пояснювальну частину);

Висновки (порівнюються результати власного дослідження з результатами попередників, роз'яснюється, чим результати дослідження можуть бути корисними у даній галузі; як можна застосовувати отримані результати в подальшому як у даній галузі, так і в інших; як отримані результати узагальнюють результати попередніх досліджень);

Список літератури (не менше 7 джерел у порядку згадування в тексті; якщо авторів більше чотирьох, вказуються три прізвища, а потім «та ін.», якщо чотири – всі чотири прізвища; обов'язково дається назва журнальної статті). Оформлюється відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Мінімум 50% посилань мають бути на літературні джерела, які були опубліковані не пізніше 10 років тому;

Список літератури, транслітерований англійськими літерами. Оформлюється відповідно до міжнародного стандарту APA;

Резюме із назвою і прізвищем автора, а також ключові слова обов'язково трьома мовами – українською, російською, англійською. Ключові слова мають бути якомога більш інформативними, унікальними та ефективними.

9. Стаття може бути написана українською, російською або англійською мовами.

10. Текст статті може бути ілюстрований таблицями, графіками, схемами, діаграмами будь-якого ступеня складності, фотографіями мікропрепаратів. Таблиці повинні мати вертикальну орієнтацію й створюватися за допомогою майстра таблиць (опція «Таблиця – вставити таблицю»

редактора Word). Формули створюються за допомогою редактора формул MS Equation (Вставка–Об’єкт–Equation), графіки й діаграми – за допомогою MS Graph, MS Excel). Фотографії й інші растрові зображення слід подавати в оригіналі й обов’язково окремими файлами TIFF, Photoshop PSD з роздільною здатністю не менш ніж 300 dpi.

11. Текст статті й матеріали до неї повинні бути ретельно вивірені; цитати, таблиці, ілюстрації, формули, відомості про дозування повинні бути завізовані авторами на полях.

12. Авторам необхідно повідомити такі дані: прізвище, ім’я, по батькові, місце роботи, посаду, науковий ступінь, учене звання, тему виконаної (виконуваної) наукової праці, домашню адресу, контактні телефони та e-mail, реєстраційний номер ORCID.

Всі статті, подані в редакцію, проходять редагування й рецензування. Редакція залишає за собою право скорочувати й коригувати текст статті в частині, що не стосується змісту роботи.

Журнал не приймає матеріали, раніше опубліковані або подані для публікації в інші друковані видання.

Тел. +38 (057) 707-73-00

e-mail: ekm.msz.kharkiv@ukr.net